

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Podstawy gerontologopedii (Wykład), PG_00151649						
Kierunek studiów	Logopedia (P)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.		Rok akademicki realizacji przedmiotu		2027/2028		
Poziom kształcenia	II stopnia		Grupa zajęć		Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym - profil praktyczny		
Forma studiów	niestacjonarne		Sposób realizacji		na uczelni		
Rok studiów	2		Język wykładowy		polski		
Semestr studiów	4		Liczba punktów ECTS		2.0		
Profil kształcenia	praktyczny		Forma zaliczenia		zaliczenie		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Filologiczny -> Instytut Logopedii						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr hab. Katarzyna Kaczorowska-Bray				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	15.0	0.0	0.0	0.0	0.0	15
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	15		2.0		33.0	50
Cel przedmiotu	Celem wykładu jest poznanie przez uczestnika problematyki starzenia się w aspekcie zmian fizjologicznych towarzyszących starości oraz możliwości rozwojowych osoby w wieku senioralnym. Uczestnik ma zdobyć wiedzę na temat zmian starczych zachodzących w organizmie pacjenta, w tym w układzie nerwowym. Student powinien zapoznać się z terminologią odnoszącą się do obszaru gerontologii, umieć zrozumieć specyfikę i indywidualne różnice obserwowane wśród osób w podeszłym wieku.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Effekt kierunkowy	Effekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[LOGMU2_K01] Jest gotowa do krytycznej oceny posiadanej wiedzy językoznawczej (w tym logopedycznej) i jej modyfikowania i uzupełniania.	Samodzielnie i krytycznie uzupełnia swoją wiedzę i umiejętności z zakresu gerontologopedii, rozszerzone o wymiar interdyscyplinarny.	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SK8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta
	[LOGMU2_U05] Potrafi samodzielnie zaprogramować działania zmierzające do zapobiegania wystąpienia zaburzeń mowy i języka w przypadku osób, u których występuje ryzyko ich powstania.	Potrafi samodzielnie zaprogramować działania zmierzające do zapobiegania wystąpienia zaburzeń mowy i języka u osób w wieku podeszłym, uwzględniając specyfikę ich funkcjonowania oraz ogólny stan zdrowia pacjenta.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SU8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta
	[LOGMU2_U03] Posiada umiejętność interpretowania, analizowania przyczyn i przebiegu procesów oraz zjawisk językowych i komunikacyjnych, merytorycznego argumentowania z wykorzystaniem własnych poglądów oraz poglądów innych autorów, formułowania wniosków oraz tworzenia syntetycznych podsumowań z wykorzystaniem właściwej terminologii.	Interpretuje przyczyny i przebieg zmian w komunikacji językowej, zachodzących u osób w podeszłym wieku, korzystając z dostępnej literatury pracuje nad tworzeniem syntetycznych podsumowań, wykorzystując przy tym właściwą terminologię.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[LOGMU2_U04] Potrafi samodzielnie zdiagnozować zaburzenia rozwoju mowy, problemy językowe, zaburzenia mowy i trudności w przyjmowaniu pokarmu, wskazać ich etiologię oraz zaprogramować terapię logopedyczną odpowiednio do danego zaburzenia, także w przypadku skomplikowanych zaburzeń medycznych, w tym neurologicznych.	Potrafi wskazać problemy w komunikacji i przyjmowaniu pokarmu specyficzne dla pacjenta w wieku senioralnym.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SU8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta
	[LOGMU2_W03] Posiada wiedzę językoznawczą i logopedyczną pozwalającą na samodzielne zaprogramowanie działań zmierzających do zapobiegania zaburzeniom mowy w przypadku osób, u których występuje ryzyko ich powstania.	Posiada wiedzę językoznawczą i logopedyczną pozwalającą na samodzielne zaprogramowanie działań profilaktycznych, zapobiegających zaburzeniom mowy i zaburzeniom w przyjmowaniu pokarmu u osób w wieku senioralnym. Włada na poziomie rozszerzonym terminologią z zakresu zmian w komunikacji wynikających z procesu starzenia się.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW2] prezentacja/projekt/referat/ raport
	[LOGMU2_W08] Ma pogłębioną wiedzę o funkcjonowaniu językowym i jego zmianach zachodzących wraz z wiekiem człowieka oraz pogłębioną wiedzę o metodach diagnozowania potrzeb i oceny jakości świadczonych usług logopedycznych pacjentom z różnych grup wiekowych.	Ma wiedzę o człowieku w kontekście zmian psychicznych, zdrowotnych i językowych związanych z wiekiem.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW2] prezentacja/projekt/referat/ raport
	[LOGMU2_W10] Zna i rozumie problematykę zaburzeń przyjmowania pokarmu o różnej etiologii i przebiegu u pacjentów w różnym wieku, zasady diagnozy i terapii dysfagii.	Zna i rozumie problematykę zaburzeń przyjmowania pokarmu u pacjentów w wieku podeszłym, zasady diagnozy i terapii dysfagii.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW2] prezentacja/projekt/referat/ raport
Treści przedmiotu	Mity i prawda o starości. Choroby neurodegeneracyjne. Lęk i depresja wieku podeszłego. Proces starzenia się i jego uwarunkowania. Specyficzne cechy komunikacji językowej osób w wieku podeszłym. Problematyka elderspeak i wtórnego baby talk. Fizjologiczne procesy zachodzące w układzie nerwowym osoby w wieku podeszłym, z podkreśleniem zachowanych funkcji. Używanie języka przez seniorów. Specyficzne cechy percepcji mowy, produkcji oraz właściwości konwersacyjnych. Omówienie zjawisk specyficznych jak: OTV (off target verbosity) czy TOT (tip-of-the tongue).		
Wymagania wstępne i dodatkowe			

Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	aktywna obecność na zajęciach	75.0%	20.0%
	opracowanie zagadnienia wskazanego przez prowadzącego	51.0%	30.0%
	zaliczenie kolokwium z treści programowych przedmiotu	51.0%	50.0%
Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	- Kielar-Turska M., Byczewska-Konieczny K., 2014, Specyficzne właściwości posługiwania się językiem przez osoby w wieku senioralnym, [w:] Biomedyczne podstawy logopedii, S. Milewski, J. Kuczkowski, K. Kaczorowska-Bray (red.), Gdańsk, Harmonia Universalis - Obuchowski Kazimierz (red.), Starość i osobowość, Wyd. Akademii Bydgoskiej, Bydgoszcz 2002 - Tłokiński, W., Milewski, S., Kaczorowska-Bray, K. (red.) (2018). <i>Gerontologopedia</i>. Gdańsk: Harmonia Universalis. - Kaczorowska-Bray, K., Milewski, S., Michalik, M. (2020). <i>Starość - jak ją widzi logopedia</i>. Gdańsk: Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego.	
	Uzupełniająca lista lektur	- Seligmann Martin, Walker Elanie, Rosenhan David, Psychopatologia, Zys i S-ka, Poznań, 2003 - Rostowski J., 2012, Rozwój mózgu człowieka w cyklu życia. Aspekty bioneuropsychologiczne. Warszawa: Engram - Tłokiński, W., Milewski, S., Kaczorowska-Bray, K. (2017). <i>Gerontologopedia</i>. Gdańsk: Harmonia Universalis. - Milewski, S., Kaczorowska-Bray, K., Kamińska, B. (2016). Późna dorosłość z perspektywy logopedii, <i>Pogranicze. Studia Społeczne</i>. Tom XXVII. - Milewski, S., Kaczorowska-Bray, K. (2015). Późna dorosłość jako przedmiot zainteresowania współczesnej logopedii perspektywy badawcze. W: S. Milewski, K. Kaczorowska-Bray (red.), <i>Metodologia badań logopedycznych z perspektywy teorii i praktyki</i>. Gdańsk: Harmonia Universalis, s. 153-171	
	Adresy eZasobów		
	Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Różne typy starości i powiązane z nimi zmiany w komunikacji. Starzenie się fizjologiczne. Ageizm i jego odbicie w języku. Cechy komunikacji osoby w wieku senioralnym.	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy		

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.